

УДК 378.015.31:780
DOI 10.31654/2663-4902-2019-PP-1-82-89

Чжоу Лянлян

аспірантка Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА В УМОВАХ ФОРТЕПІАННОГО НАВЧАННЯ

У статті подано сучасні наукові підходи і принципи формування творчої індивідуальності майбутнього педагога-музиканта. На основі системного аналізу наукової літератури визначено, що головною ознакою творчої особистості є індивідуально-психологічні особливості, які відповідають вимогам творчої діяльності та її успішного здійснення. Відтак провідним завданням вищих педагогічних навчальних закладів стає формування у студентів фахових компетенцій, які проявляються у здатності оригінально мислити, яскраво висловлювати свої думки, знаходити неординарні рішення у складних ситуаціях. У зв'язку з цим зазначається, що розвиток творчої індивідуальності є системною якістю, котра інтегрує в собі різні компоненти її функціонування в музично-педагогічній діяльності. Вона ґрунтується на екзистенційному, гуманно-естетичному і культурологічному наукових підходах, оскільки саме вони, з огляду на специфіку означеного феномену, впливають на динаміку його розвитку в процесі фахового навчання. Формування творчої індивідуальності майбутнього педагога-музиканта також має враховувати принципи культурологічної та музикознавчої спрямованості навчального процесу у фортеп'яному класі; забезпечення наступності художньо-творчого розвитку студентів упродовж навчання; стимулювання власної художньо-творчої активності й самостійності, єдності потенційного й актуального в розвитку творчої індивідуальності студентів. Організоване таким чином навчання стає процесом самодетермінації, вільної самореалізації та неперервного саморозвитку студента, що виявляється у різних видах його творчості. Підкреслюється, що вище зазначений процес навчання має базуватися на українській національній мистецькій спадщині, теоретичних надбаннях української педагогіки, а також вивчення досвіду минулих поколінь митців.

Ключові слова: творча індивідуальність, наукові підходи і принципи, педагог-музикант, музично-педагогічна освіта, фортеп'янне навчання.

Сучасний стан фахової підготовки педагога-музиканта характеризується загостренням низки суперечностей між зростаючим вектором професійної діяльності випускника музично-педагогічного навчального закладу та усталеною практикою її забезпечення. Відтак провідним завданням вищих педагогічних навчальних закладів стає формування у кожного студента фахових компетенцій, які проявляються у здатності оригінально міркувати, яскраво висловлювати свої думки, знаходити неординарні рішення у складних ситуаціях і характеризують його як індивідуальну творчу особистість.

Аналіз актуальних досліджень. Результати останніх досліджень і публікацій показують, що у мистецько-педагогічній освіті теоретичні та практичні аспекти формування творчої індивідуальності майбутніх педагогів-музикантів розробляються такими вченими, як О. Андрейко, Л. Бондаренко, Л. Гусейнова, Н. Мозгальова, О. Отич, І. Ростовська, О. Щербініна, О. Щолокова та ін.

На основі їх досліджень творчу індивідуальність майбутнього педагога-музиканта можна представити як форму і результат цілісного прояву індивідуальних особливостей, а також як інтегративне особистісне утворення, що охоплює сукупність інтелектуальних, мотиваційних, емоційно-вольових та професійно-ціннісних якостей. Організоване таким чином навчання стає процесом самодетермінації,

вільної самореалізації та неперервного саморозвитку творчої індивідуальності студента, що виявляється у різних видах його творчості, адже, за влучним висловленням Г. Коджаспірової, "творчість – це індивідуальність, яка вільно реалізує себе" [6, с. 31].

Відповідно творчу індивідуальність педагога-музиканта можна характеризувати за такими позиціями: наявність стійкого і позитивного емоційно-ціннісного ставлення до музичного мистецтва; спрямованість на інноваційну діяльність, в якій переважає потреба у новизні, пошук досконалих способів музично-виконавської та просвітницької діяльності; прагнення до самореалізації і досягнення високих результатів своєї професійної діяльності; усвідомлення своєї значущості, здатності зробити свій внесок в музичну педагогіку; здатність відчувати натхнення від творів мистецтва і можливістю ознайомлення з ними своїх учнів; гнучкість розуму, асоціативність, образність і метафоричність мислення, здатність до перекодування виконавської інтерпретації у вербальну інформацію, і навпаки.

Згідно з цими позиціями вважаємо за доцільне формувати творчу індивідуальність майбутнього педагога-музиканта на засадах екзистенційного, гуманно-естетичного і культурологічного підходів, оскільки саме вони, з огляду на специфіку означеного феномену, впливають на динаміку його розвитку в процесі фахового навчання. Розглянемо ці підходи докладніше.

Так, основою екзистенційного підходу є визнання самотності як центрального архетипу цілісної особистості, котра "не протиставляє, а поєднує і взаємодоповнює несвідому та свідому частини душі під час розвитку творчої індивідуальності" [9, 49]. Як філософська течія (Е. Гуссерль, А. Камю, Р. Марсель, Ж. П. Сартр, М. Хайдеггер, К. Ясперс) екзистенціалізм (від лат. "existentia" – "існування") проголошує ідею щодо людини існуючої, а значить, такої, яка здійснює пошук певного сенсу, робить свій вибір, визначає себе у своєму ставленні до дійсності, тобто володіє активною суб'єктною сутністю. Таке розуміння людини в педагогіці представлене прізвищами М. Бердяєва і М. Бубера, які вважали автономну людську особистість кінцевим продуктом освіти, тому вбачали її цінність не тільки у передачі учням реальних знань, а й турбувалися про те, яку роль ті чи інші знання відіграють у конкретній життєвій ситуації. Згідно з екзистенціальною педагогікою, особистість є найвищою цінністю світу. Таким чином, концепція екзистенційного підходу в теорії і практиці освіти особистості, в першу чергу, звернена до самого вчителя як автора освітнього процесу, як особистості з активним творчим початком, здатної відчути "свою необхідність" (М. Мамардашвілі).

З позицій екзистенційного підходу творчість все більше стає актуальною не стільки як процес і навіть діяльність, скільки як характеристика особистості, спосіб її відносин зі світом та спосіб буття. Проблема виражається в наступному: найбільш типовим випадком при завершенні шкільного навчання виявляється блокування творчості та самотності учня, придушення його індивідуальності. Шлях утвердження творчості в дорослому житті, згідно з екзистенціальною позицією, це шлях боротьби, подолання труднощів. Обдарованість розвивається тільки через їх подолання. Екзистенціалісти навіть підкреслюють зв'язок творчості з мужністю (С. Мадді, Р. Мей та ін.). Тому дуже важливо, аби студент під час навчання зберігав свою самотність, мав можливість висловити своє Я в ситуації спілкування з іншими людьми. Вивчаючи різні навчальні дисципліни, пов'язані з мистецтвом, він має знайти стійку "внутрішню моральність", тобто, кажучи мовою екзистенціальної педагогіки, "вдивлятися у самого себе".

Застосування гуманно-естетичного підходу зумовлено зростанням людського фактора в цивілізаційних процесах, визнанням естетичного начала у формуванні особистості. Його впровадження мотивується також необхідністю протидії негативному впливу, який чинить на молоде покоління широке розповсюдження невивагливих зразків розважального мистецтва. Відтак сутність гуманно-естетичного підходу для формування творчої особистості полягає у реалізації впливу музичної діяльності на особистісний розвиток студентів шляхом спонукання їх до естетичного переживання гуманістичних цінностей життя і мистецтва.

Одним з найважливіших завдань гуманно-естетичного підходу є формування у студентів образних узагальнень під час сприйняття музичних творів, їх уяви як музичної події. Працюючи над музичними творами, студенти мають розкрити їх специфічні особливості, характер, красу, що в цілому набуває емоційного сенсу. Разом з тим нова модель гуманно-естетичного підходу має базуватися на українській національній, мистецькій спадщині, теоретичних надбаннях української педагогіки, досвіду минулих поколінь митців. Тому в процесі його впровадження важливо зосереджувати увагу на тому, що введення у зміст навчання студентів естетичної складової зумовлює розвиток у них національної свідомості, відчуття і розуміння минулого свого народу, усвідомлення причетності до цього загального історичного процесу.

Визначаючи творчий характер музично-педагогічної діяльності, ми у своєму дослідженні надаємо важливого значення креативному підходу (Д. Гілфорд, В. Дафф, О. Морозов, Х. Ортега-і-Гассет, В. Рибалка, К. Тейлор, Д. Чернілевський та ін.). Ці науковці обґрунтували, що людині, яка розвивається, притаманна креативність, тобто здатність до змін і перетворень. Вона завжди намагається пристосувати "під себе" навколишнє середовище, а це, врешті-решт, сприяє її власному розвитку. Розкриваючи це положення, Х. Ортега-і-Гассет висунув власну модель креативності людини, в основі якої лежить наступна думка: "Я існую разом із своїм світом і у своєму світі". Як особистісна характеристика креативність проявляється в тому, що людина вкладає творче начало в усі види своєї діяльності. Творче начало у таких людей проявляється у всьому – в одязі, приготуванні їжі, організації відпочинку, у поглядах на світ та ін.

Як особистісна характеристика креативність проявляється в тому, що людина вкладає творче начало в усі види своєї діяльності. Творче начало у таких людей проявляється у всьому – в одязі, приготуванні їжі, організації відпочинку, у поглядах на світ та ін. З позицій креативного підходу фахова діяльність педагога-музиканта є неперервною творчістю, яка проявляється у: виконавській (інструментальній та вербальній) інтерпретації; діагностичній і методичній діяльності; комунікативній – в педагогічному спілкуванні. Провідними засадами такої діяльності стає формування мотивації до творчості, розвиток художньо-творчої уяви, забезпечення взаємодії емоційних і раціональних факторів у навчальній діяльності, стимулювання інтуїції в процесі виконання творчих завдань.

Оскільки у розвитку творчої індивідуальності студента як майбутнього педагога важливу роль відіграє культуротворчий процес, вважаємо за потрібне вдосконалювати її з позицій культурологічного підходу. У цьому контексті прийнятною є позиція М. Давидова, який зазначав, що сам факт усвідомлення різних форм культури є шляхом розвитку свідомості людини. Відповідно "присвоєння справжньої культури індивідами сприяє їх розвитку як універсальних суб'єктів діяльності" [4, с. 215].

Розглядаючи культуру у педагогічній площині, І. Зязюн зауважує, що її можна репрезентувати як освітній простір, де національний духовний досвід є складовою світової культури, в якій розвивається полікультурний досвід народів, етносів, образів мислення [5, с. 14–36].

За визначенням О. Щолокової, культурологічний підхід, на якому ґрунтується сучасна мистецька освіта, забезпечує "панорамний і багатовимірний погляд, полісистемне розуміння сутності мистецьких явищ, а також орієнтує на збереження кращих національних і світових надбань людства, прийняття суб'єктами навчального процесу соціокультурних норм та їх удосконалення" [11, с. 240].

Узагальнення основних положень цих авторів дозволяє зробити висновок, що провідною ідеєю культурологічного підходу є забезпечення культуровідповідності мистецької освіти, а також зміна уявлень щодо її основних цінностей на основі гуманістичних ідей. Застосування цього підходу дозволяє розширити світогляд і пізнавальні можливості майбутнього педагога-музиканта, вийти за межі окремого навчального предмета і подолати вузькопрофесійні уявлення щодо музично-педагогічної освіти.

Висвітлення методологічних позицій нашого дослідження вимагало обґрунтування взаємопов'язаних принципів формування творчої індивідуальності студентів: *забезпечення культурологічної та музикознавчої спрямованості навчального процесу у фортепіанному класі; забезпечення наступності художньо-творчого розвитку студентів упродовж навчання; стимулювання власної художньо-творчої активності й самостійності, єдність потенційного й актуального у розвитку творчої індивідуальності студентів.*

Усвідомлення культурологічної та музикознавчої спрямованості навчального процесу у фортепіанному класі зумовлюється двома факторами. З одного боку, необхідністю накопичення широкої культурологічної інформації з метою збагачення художнього світогляду студентів, а з іншого – оволодінням майбутніми педагогами-музикантами знаннями та вміннями виконавського характеру, зокрема вміннями орієнтуватися в новому музично-інформаційному просторі для вільного й творчого оперування цим матеріалом.

Впровадження цього принципу вимагає включення студентів у пізнавально-пошукову та аналітичну діяльність, в якій розвиваються їх навчально-пізнавальні та пошукові мотиви, пов'язані з потребою у засвоєнні відповідних знань та узагальнених виконавських дій. Цей принцип передбачає органічну єдність розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога із засвоєнням ним знань у галузі художньої культури на відповідних етапах.

З даним принципом безпосередньо пов'язаний *принцип* забезпечення наступності художньо-творчого розвитку студентів упродовж навчання. Розвиток творчої індивідуальності студентів у процесі фортепіанної підготовки відбувається ефективніше, якщо вона уподібнюється системі, усі елементи якої спрямовані на музично-творчий розвиток. Така система реалізується у змісті, формах та методах навчальної діяльності.

Застосування принципу виконавської мобільності для розвитку творчої індивідуальності студентів зумовлено широким спектром професійної діяльності педагога-музиканта. За останні роки виконавська діяльність педагога-музиканта набуває широкої функціональності, що вимагає від нього цілого комплексу різноманітних умінь. Зокрема, Л. Гусейнова у своєму дослідженні "Формування готовності майбутніх учителів музики до інструментально-виконавської діяльності" виокремлює цілу низку виконавських умінь, серед яких відзначимо вміння синтезувати цілісний образ музичного твору з окремих деталей та вміння художньо-виконавської інтерпретації, тобто можливість довільно оперувати виконавським образом, охоплюючи його цілісно, розгорнуто, з усіма стильовими, тембровими й динамічними подробицями, сприйняти його авторську архітектоніку [3].

Разом з тим різноманітність професійної діяльності педагога-музиканта передбачає не тільки вміння володіти навичками сольного виконання, а й набути навичок акомпанементу, який може здійснюватися у різних сферах: інструментальній, вокальній, хореографічній. Специфіка акомпаніатора у цих сферах полягає в тому, що він має пристосовуватися до виконавських можливостей своїх партнерів, швидко реагувати на будь-які відхилення від попереднього виконавського задуму.

Розглядаючи це питання, китайський дослідник Шугуан дійшов висновку, що для цього студентам потрібно оволодіти "певною кількістю позитивних психологічних якостей, зокрема – увагою, волею, швидкістю, мобільністю, самовладанням, а також сформованими виконавськими вміннями і навичками, серед яких – технічна досконалість, артистичність, розвинутий смак, швидкість реакції на неточність виконання, чуття темпу і ритму, рельєфність музично-слухових уявлень тощо" [10, с. 49].

Підкреслимо, що усі зазначені вміння та якості у різних варіантах сприяють розвитку творчої індивідуальності студентів. Враховуючи, що вони формуються у процесі фортепіанного навчання, урахування принципу виконавської мобільності має стати важливою умовою фахової підготовки педагога-музиканта.

Застосування принципу стимулювання власної художньо-творчої активності й самостійності ми пояснюємо тим, що активність творчої індивідуальності реалізується через позицію людини. Її вчені розуміють як спосіб реалізації життєвих установок, ставлення до інших ціннісних проявів. Таким чином, одним з показників активності

творчої індивідуальності (як зовнішньої, так і внутрішньої) є позиція людини, яка характеризується гнучкістю мислення, ініціативністю, "нестандартним" проявом виконання роботи.

Разом з тим фахова підготовка як система розвитку творчої індивідуальності майбутніх вчителів музики надає можливість поступового сходження до досконалості в процесі творчого самовираження на основі реалізації принципу особистісної естетичної значущості й активності в процесі естетичного переживання. За переконанням О. Лосева, цей принцип визначає "актуальність цілісної людської особистості з її цілісною індивідуальною якістю, що робить кожен момент її існування неповторним і особливим.

У цьому сенсі творча індивідуальність педагога-музиканта має яскраво виражену естетичну та етичну спрямованість, яка проявляється у навчально-виховному процесі. Оскільки у перекладі з давньогрецької *aisthetikos* означає "сприймаючи, переживаю", то основою розвитку творчої індивідуальності педагога-музиканта стає вплив на його почуття, а через них – на усі інші сфери його особистості, зокрема на мотиваційну, волюву та інтелектуальну. Це підтверджує й сучасна освітня практика, яка пропонує переконливі приклади того, що опора тільки на когнітивні чинники не дає бажаного педагогічного ефекту. Тільки у єдності когнітивного, емоційного та естетико-етичного компонентів уможливується гармонійне формування педагога-музиканта, який може впливати відповідним чином на своїх вихованців.

Організоване таким чином навчання стає процесом самодетермінації, вільної самореалізації та неперервного саморозвитку творчої індивідуальності студента, що виявляється у різних видах його творчості. Розкриваючи ці думки на прикладі фахової підготовки майбутніх педагогів-музикантів, О. Щолокова зазначає, що становлення творчої індивідуальності у взаємодії з культурно-естетичною спадщиною стає не тільки процесом постійного відтворення та відродження сенсу художнього твору, а й постійного творення самої особистості, збагачення її духовного світу [11, с. 242].

Застосування принципу єдності потенційного й актуального у розвитку творчої індивідуальності студентів зумовлено тим, що в процесі фортепіанного навчання слід враховувати не тільки існуючі, а й потенційні їхні якості, ті природні творчі здібності, які поки не проявилися. Важливо, аби студент зрозумів не тільки те, ким він є, а й те, ким він хоче стати, до чого він активно прагне. Це стосується не тільки характеристики їх діяльності, а й того, як вони уявляють свою подальшу професійну діяльність, які бачать перспективи і можливості розвитку своєї творчої індивідуальності.

Варто наголосити, що творче застосування вище представлених принципів, які припускають різноманітне використання навчально-виконавського матеріалу та різні шляхи його опрацювання, а також відповідають логіці педагогічного процесу та закономірним зв'язкам між окремими його компонентами, дозволяє отримувати оптимальний результат у формуванні творчої індивідуальності майбутніх педагогів-музикантів.

Висновки. З урахуванням проведеного теоретико-методологічного аналізу дослідження вважаємо, що методологічну сутність творчої індивідуальності педагога-музиканта складають екзистенційний, гуманно-естетичний і культурологічний підходи, а також принципи забезпечення наступності художньо-творчого розвитку студентів упродовж навчання, стимулювання власної художньо-творчої активності й самостійності, культурологічної та музикознавчої спрямованості навчального процесу, особистісної естетичної значущості й активності в процесі естетичного переживання, єдності потенційного та актуального у розвитку творчої індивідуальності студентів. Вони утворюють підґрунтя для розробки педагогічних умов, спрямованих на формування творчої індивідуальності майбутнього педагога-музиканта.

Література

1. Балл Г. О. Принцип гуманізації в загальноосвітній та професійній підготовці учнівської молоді. *Психологія особистісно орієнтованої професійної підготовки молоді*: наук.-метод. посіб. Київ: Тернопіль, 2002. 388 с. С. 30–52.
2. Гильманов С. Творческая индивидуальность учителя: учеб. пособие. Тюмень, 1995. 167 с.
3. Гусейнова Л. В. Формування готовності майбутніх учителів музики до інструментально-виконавської діяльності : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2005. 205 с.
4. Давидов М. А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста (акордеоніста): підруч. для студ. вищ. навч. закл. Вид. 3-тє, допов. Київ: Муз. Україна, 2004. 300 с.
5. Зязюн І. А. Естетичні засади розвитку творчої особистості. *Мистецтво у розвитку особистості*: монографія / за ред. Н. Г. Ничкало. Чернівці: Зелена Буковина, 2006. С. 14–36.
6. Коджаспирова Г. М. Педагогическая антропология. Москва: Гардарики, 2005. 287 с.
7. Лосев А. Ф. Философия, мифология, культура. Москва: Политиздат, 1991. 525 с.
8. Отич О. Мистецтво у системі розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання: теоретичний і методичний аспекти: монографія. Чернівці: Зелена Буковина, 2009. 750 с.
9. Морозов А. В., Чернилевский Д. В. Креативная педагогика и психология. 2-е изд., испр. и доп. Москва: Академический проспект, 2004. 560 с.
10. Шугуан Ш. Виконавська діяльність як чинник фахової компетентності вчителя музики // *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова: теорія і методика мистецької освіти*. Київ, 2012. Вип. 12 (17). С. 68–72.
11. Щолокова О. П. Новітні підходи та технології у професійній підготовці вчителя мистецьких дисциплін. *Innovative processes in education: Collective monograph*. AMEET Sp. z o.o., Lodz, Poland, 2017. P. 238–246.

References

1. Ball, H. O. (2002). Pryntsyp humanizatsii v zahalnoosvitnii ta profesiinii pidhotovtsi uchnivskoi molodi [The principle of humanization in the general education and vocational training of student youth] *Psychologhiia osobystisno orientovanoi profesiinnoi pidhotovky molodi – Psychology of youth-oriented vocational training*. Kyiv: Ternopi. 30–52 [in Ukrainian].
2. Hylmanov, S. (1995). *Tvorcheskaia yndyvudualnost uchytelia* [Teacher's creative personality]. Tiumen [in Russian].
3. Huseinova, L. V. (2005). Formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv muzyky do instrumentalno-vykonavskoi diialnosti [Formation of readiness of future music teachers for instrumental and performing activities] *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
4. Davydov, M. A. (2004). *Teoretychni osnovy formuvannia vykonavskoi maisternosti baiianista (akordeonista)* [Theoretical bases of formation of the performance skill of the accordionist]. (3d enl.). Kyiv: Muz. Ukraina [in Ukrainian].
5. Ziaziun, I. A. (2006). *Estetychni zasady rozvytku tvorchoi osobystosti. Mystetstvo u rozvytku osobystosti* [Aesthetic foundations of creative personality development. Art in personality development]. N. H. Nychkalo (Ed.). Chernivtsi: Zelena Bukovyna. 14–36 [in Ukrainian].
6. Kodzhaspyrova, H. M. (2005). *Pedahohycheskaia antropohyia* [Educational anthropology]. Moskva: Hardaryky [in Russian].
7. Losev, A. F. (1991). *Fylosofiya, myfolohyia, kultura* [Philosophy, Mythology, Culture]. Moskva: Polytyzdat [in Russian].
8. Otych, O. (2009). *Mystetstvo u systemi rozvytku tvorchoi indyvidualnosti maibutnoho pedahoha profesiinoho navchannia: teoretychnyi i metodychnyi aspekty* [Mystery of the system of development of creative and indivisibility of the Maybuty teacher of professional orientation: theoretical and methodical aspects]. Chernivtsi: Zelena Bukovyna [in Ukrainian].
9. Morozov, A. V., & Chernylevskiy, D. V. (2004). *Kreatyvnaia pedahohyka y psykhologhiia* [Creative pedagogy and psychology]. (2nd ed., rev., enl.). Moskva: Akademicheskiy prospekt [in Russian].
10. Shuhuan, Sh. (2012). *Vykonavska diialnist yak chynnyk fakhovoi kompetentnosti vchytelia muzyky* [Performing as a factor in the professional competence of a music teacher]

Naukovyi chasopys Natsionalnogo pedahohichnoho universytetu im. M. P. Drahomanova: teoriia i metodyka mystetskoï osvity – Scientific journal of the National Pedagogical University. MP Dragomomanova: theory and methodology of art education. Kyiv. (12 (17)). 68–72 [in Ukrainian].

11. Shcholokova, O. P. (2017). Novitni pidkhody ta tekhnolohii u profesiinii pidhotovtsi vchytelia mystetskykh dystsyplin [New approaches and technologies in the professional training of art teachers]. *Innovative processes in education*. AMEET Sp. z o.o., Lodz, Poland. 238–246 [in Ukrainian].

Чжоу Лянлян

аспирантка Национального педагогического университета
имени М. П. Драгоманова

СОВРЕМЕННЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ В ФОРМИРОВАНИИ ТВОРЧЕСКОЙ ИНДИВИДУАЛЬНОСТИ БУДУЩЕГО ПЕДАГОГА-МУЗЫКАНТА В УСЛОВИЯХ ФОРТЕПИАННОГО ОБУЧЕНИЯ

В статье представлены современные научные подходы и принципы формирования творческой индивидуальности будущего педагога-музыканта. На основе системного анализа научной литературы определено, что главным признаком творческой личности являются индивидуально-психологические особенности, которые отвечают требованиям творческой деятельности и ее успешного осуществления. В этом случае важной задачей высших педагогических учебных заведений становится формирование у студентов специальных компетентностей, которые проявляются в способности оригинально мыслить, ярко выражать свои мысли, находить неординарные решения в сложных ситуациях и интегрировать разные компоненты ее функционирования в музыкально-педагогической деятельности. Формирование творческой индивидуальности студентов основывается на экзистенциальном, гумано-эстетическом и культурологическом научных подходах, а также принципах культурологической и музыковедческой направленности учебного процесса в фортепианном классе; обеспечения последовательности художественно-творческого развития студентов на протяжении всего обучения; стимулирования художественно-творческой активности и самостоятельности, единства потенциального и актуального в развитии творческой индивидуальности студентов, поскольку они, с учетом специфики выделенного феномена, влияют на динамику его развития в процессе специализированного обучения.

Ключевые слова: творческая индивидуальность, научные подходы и принципы, педагог-музыкант, музыкально-педагогическое образование, фортепианное обучение.

Zhou Lianglian

Postgraduate student, National Pedagogical Dragomanov University

MODERN DIRECTIONS IN THE FORMATION OF CREATIVE PERSONALITY OF THE FUTURE TEACHER OF MUSIC IN THE CONDITIONS OF PIANO TRAINING

The article presents modern scientific approaches and principles of forming a creative personality of the future teacher of music. On the basis of the systematic analysis of academic literature, it is determined that the main feature of a creative personality is the individual psychological peculiarities that correspond to the requirements of creative process and its successful implementation. Therefore, the leading task for higher pedagogical educational institutions is the formation of the students' professional competencies, which manifest themselves in their ability to think originally, express their thoughts, and find extraordinary solutions in difficult situations. In this connection, it is noted that the development of a creative individuality is a systematic quality that integrates various components of its functioning in musical and pedagogical activities. It is based on existential, humane, aesthetic, and cultural scientific approaches, since it

lies precisely in the aspects of the identified phenomenon that they influence the dynamics of its development in the process of professional education. Formation of a creative personality of the future teacher of music should also presuppose the principles of cultural and musical orientation of the educational process in the piano class; ensuring continuity of artistic and creative development of students during studying; stimulating their own artistic and creative activity and autonomy, unity of potential and relevant in the development of creative individuality of students. Organized in this way, learning becomes a process of self-determination, free self-realization and continuous self-development of the student, manifested in various forms of their work. It is emphasized that the abovementioned learning process should be based on Ukrainian national artistic heritage, the theoretical foundations of Ukrainian pedagogy, as well as studying the experience of past generations of artists.

Key words: creative personality, scientific approaches and principles, teacher of music, pedagogical music education, piano training.